

POSOTE20

TULEVAISUUDEN SOTE-KESKUS
SOTE-RAKENNEUUDISTUS

Pohjois-Savo

PERHEKESKUSMENETELMIEN JOHTAMISEN WEBINAARI 10.6.21

- MITEN JOHDAN VAIKUTTAVIEN MENETELMIEN KÄYTTÖÖN OTTOA

Minna Rytönen

hankepäällikkö, LAPE-asiantuntija

Pauliina Rissanen ja Ulla Särkkä

hankesuunnittelijat, ennaltaehkäisy ja ennakointi

Merja Jumpponen ja Reetta Rossi

perhekeskusprojektityöntekijät, monialaisuus ja yhteistoimivuus

Webinaarin ohjelma

- TERVETULOA, hankepäällikkö, LAPE-asiantuntija **Minna Rytönen**
- PERHEKESKUSMENETELMIEN KÄYTTÖÖN OTTO POHJOIS-SAVON PERHEKESKUKSISSA
  - Käyttöön otettavat perhekeskusmenetelmät, hankesuunnittelija **Pauliina Rissanen**
  - Implementoinnin prosessin askeleet (polkumalli), hankesuunnittelija **Ulla Särkkä**
  - Tunnistetut osaamistarpeet johtamisessa, perhekeskusprojektityöntekijät **Merja Jumpponen ja Reetta Rossi**
- TYÖNJAKO IMPLEMENTOINTIPROSESSISSA –MITEN MAHDOLLISTAA KESKIJOHDON NÄYTTÖÖN PERUSTUVA VANHEMMUUDEN TUKI, Itlan kehityspäällikkö **Petra Kouvonen**
- NOMAD -KYSELY IMPLEMENTOINNIN SEURANNAN TUEKSI, Itlan kehityspäällikkö **Petra Kouvonen**
- KESKUSTELUA
- YHTEENVETO JA WEBINAARIN PÄÄTÖS

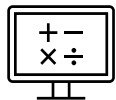
Webinaarin työskentelytavat

Pidä mikrofoni ja kamera suljettuna

Ohjelmaan varattujen keskusteluajankohtien lisäksi voit myös kysyä ja jakaa kokemuksia keskusteluikkunassa.

Kärsivällisyyttä tekniikan kanssa

ERROR

TERVETULOA

Hankepäällikkö,
LAPE –asiantuntija
Minna Rytönen

PERHEKESKUS-
MENETELMIEN
KÄYTTÖÖNOTTO
POHJOIS-SAVON
PERHEKESKUKSISSA

Käyttöön otettavat perhekeskus- menetelmät

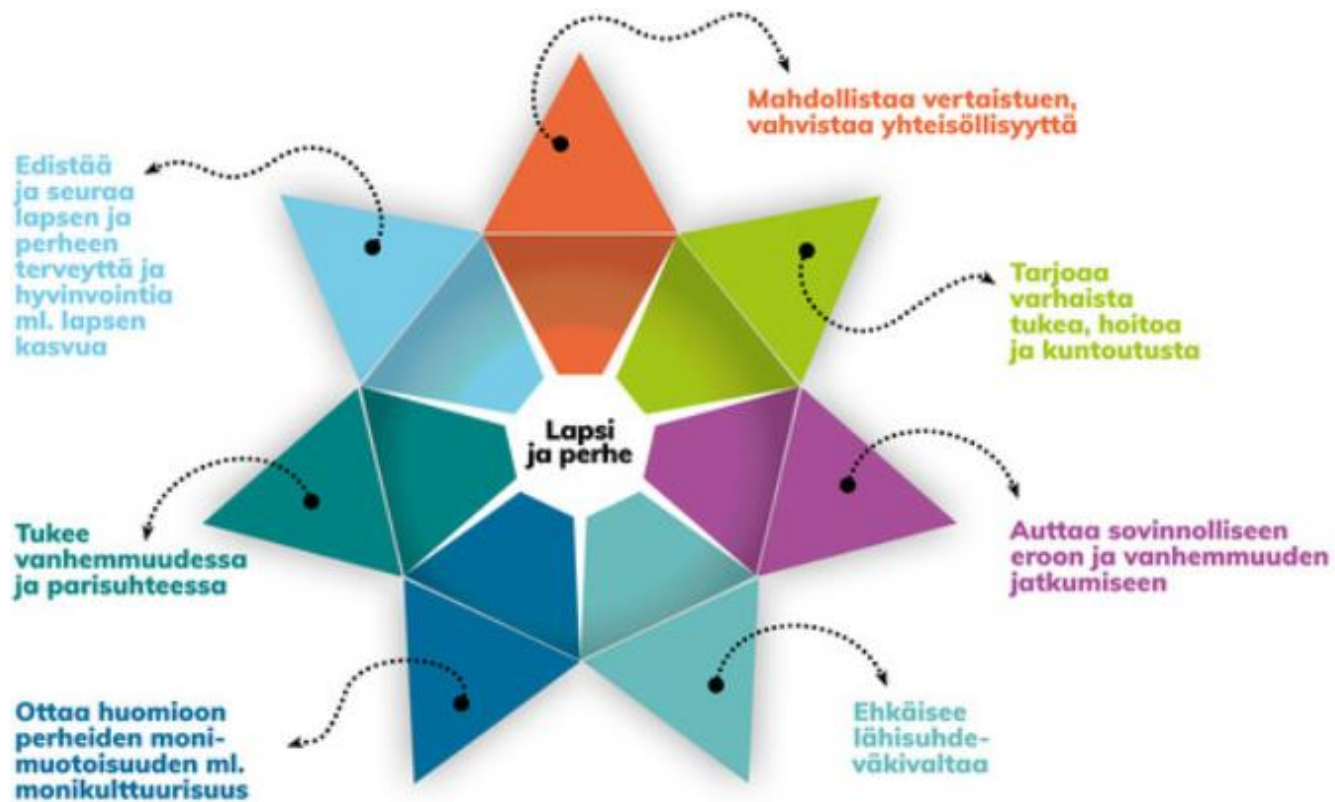
Hankesuunnittelija
Pauliina Rissanen

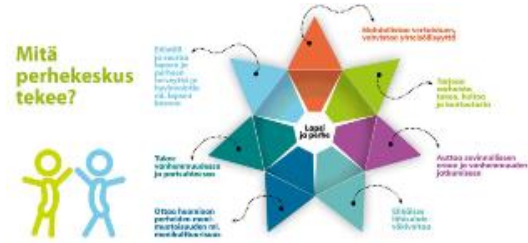
PERHEKESKUS
Mukana elämässä.

Lähde: THL

Mitä perhekeskus tekee?

Varhainen tuki, hoito ja kuntoutus

- Sähköinen yhteydenottokanava tukee yhteydenottoa matalalla kynnyksellä ja ajankohtaan katsomatta
- Lapset puheeksi-menetelmä
- Monitoimijainen yhteistyömalli käytössä lapsiperheiden palveluissa
- Nuorten psykososiaalinen tuki

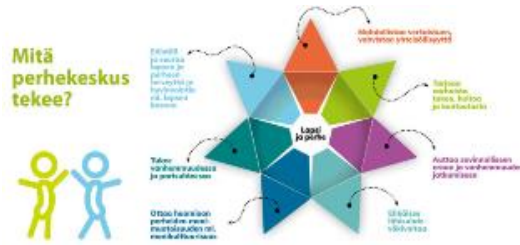
Sovinnollinen ero ja vanhemmuuden jatkuminen

- Eroauttamisen toimintamalli
- Ryhmämuotoinen tuki tarjolla (yhteistyö eri toimijoiden kanssa)
- Vanhemmuussuunnitelma

Lähisuhdeväkivallan ehkäisy

- Puheeksi ottamisen ja ohjaamisen polku – toimintamalli
- Lähisuhdeväkivallan kartoituslomakkeet (THL)

Perheen monimuotoisuuden huomioiminen

- Vahvistetaan työntekijöiden tietoa ja ymmärrystä monimuotoisten perheiden tarpeista sekä palveluissa tarvittavaa osaamista

Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki

- Yksilökohtaiset menetelmät
  - EDPS
  - Varhainen vuorovaikutus (VaVu)
  - Vahvuutta vanhemmuuteen
  - Lasta odottavan perheen ja lapsiperheen arjen voimavaralomakkeet
- Ryhmämuotoiset menetelmät (kaikille perheille)
  - Monialainen perhevalmennus
  - Monialainen ryhmäneuvola
  - Monialaiset vanhempainillat varhaiskasvatuksessa ja koulussa
- Ryhmämuotoiset menetelmät (Kohdennettu)
  - Strategiamenetelmä (Adhd)
- Parisuhteen tuen menetelmä
  - Parisuhteen puheeksioton toimintamalli

Lapsen, nuoren ja perheen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta

- Puheeksi ottamisen menetelmät
  - Lapset puheeksi
  - Vanhempien omien asioiden puheeksi otto ilman lapsen läsnäoloa
- Perheiden elintapaohjaus
  - Neuvokas perhe
- Masennuksen varhainen hoito
  - IPC-menetelmä

Vertaistuki ja yhteisöllisyys

- Kohtaamispaikat
- Vertaisryhmät

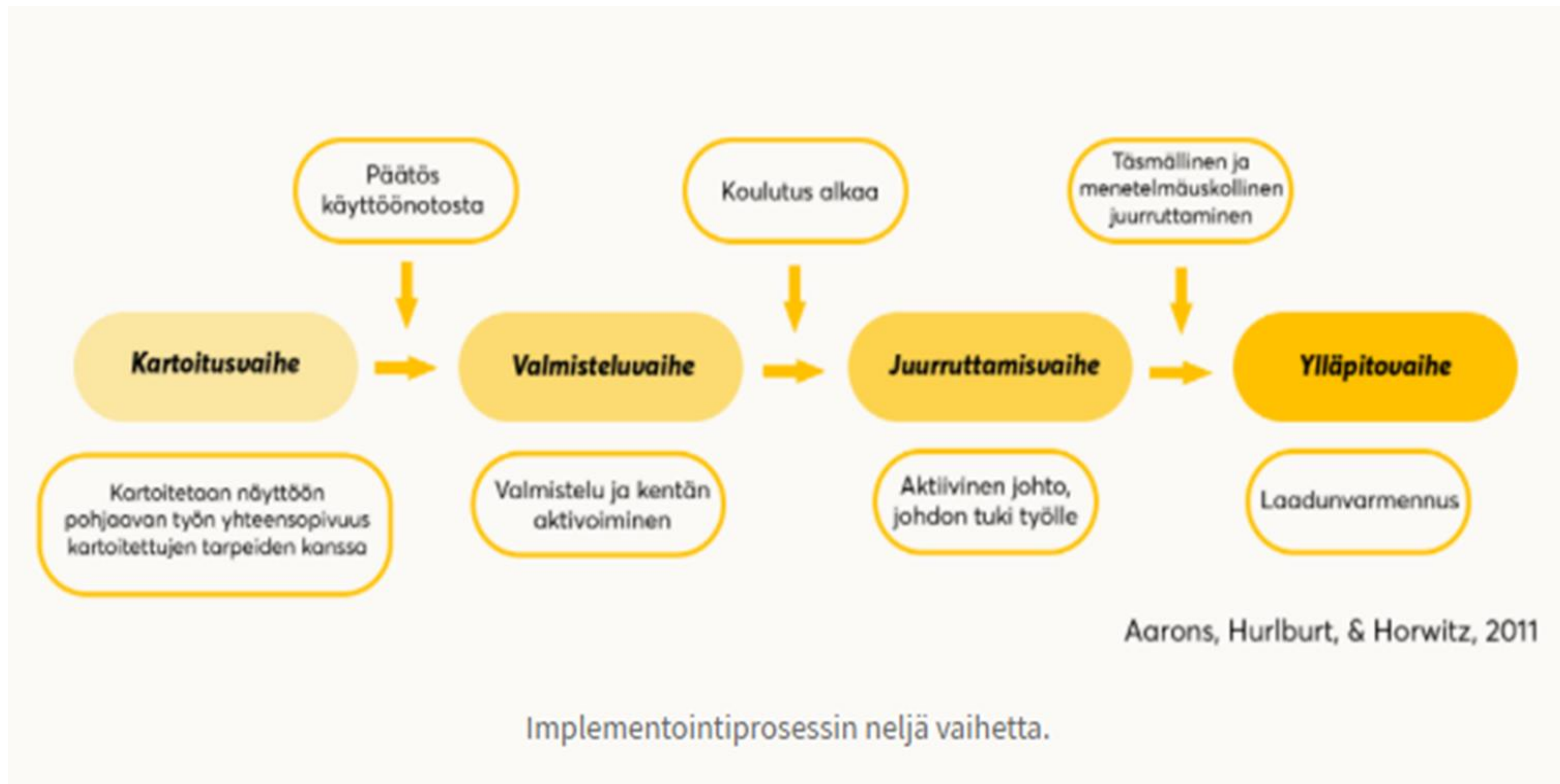
Implementoinnin prosessin askeleet (polkumalli)

Hankesuunnittelija
Ulla Särkkä

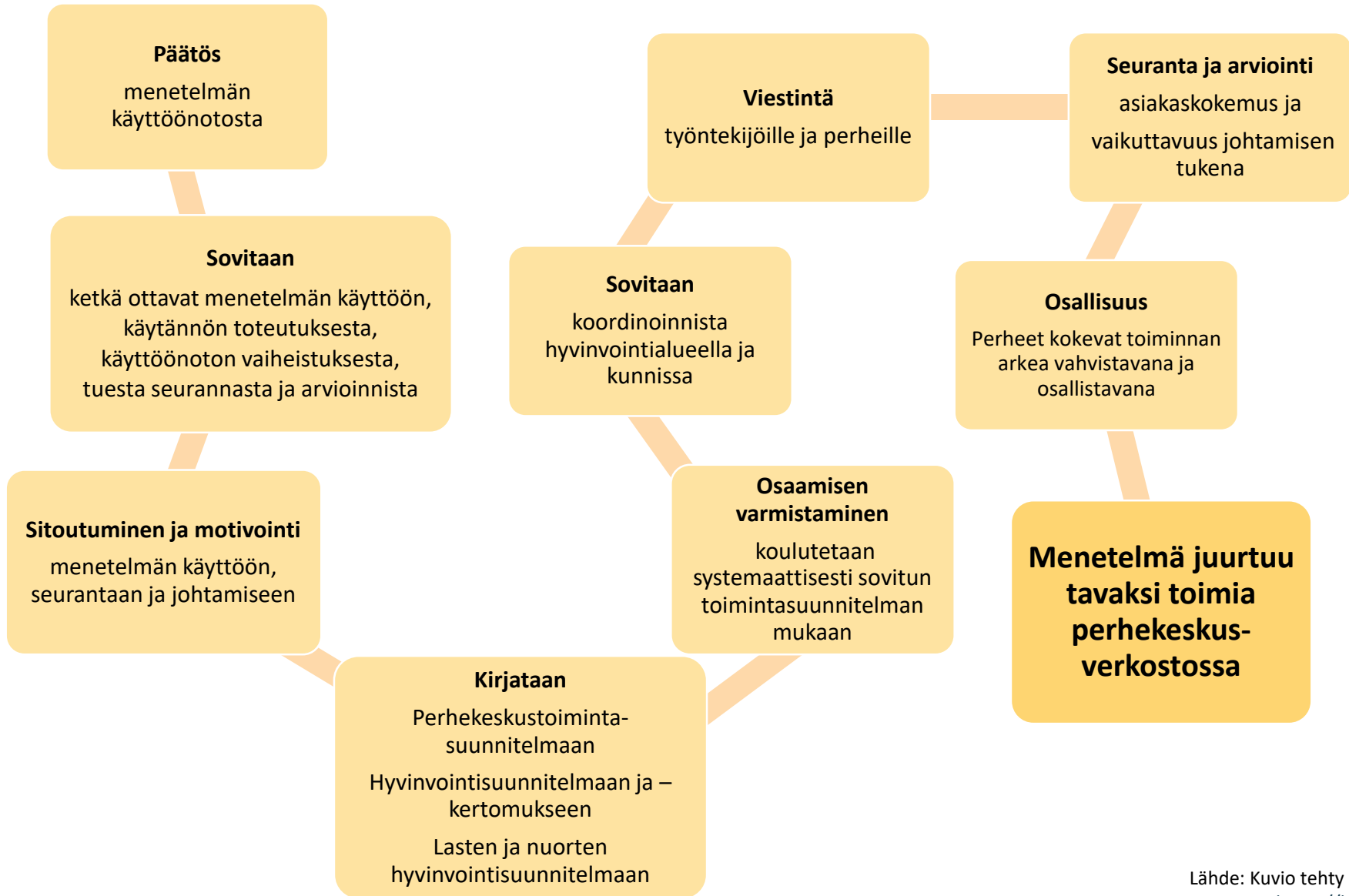
PERHEKESKUS
Mukana elämässä.

Lähde: THL

Implementointi prosessina

PERHEKESKUSMENETELMÄN IMPLEMENTOINTIPROSESSI

Lähde: Kuvio tehty mukailien Kasvun tuen implementointiopasta (Itla 2021)
<https://kasvuntuki.fi/implementointiopas/1-johdanto/>
Merja, Reetta, Pauliina ja Ulla 2021

Tunnistetut osaamistarpeet johtamisessa

Perhekeskusprojektityöntekijät
Merja Jumpponen ja Reetta
Rossi

Aikaisemmin todettua johdon osaamistarpeista

- Palvelutarpeiden monialaistuminen ja palveluintegraatio edellyttävät, että myös johtajat, **osaavat työskennellä yhdessä**, tuoda yhteiseen kehittämiseen omaa osaamistaan ja muodostaa näin joustavia ja erilaista ammatillista osaamista.
- Toimintaympäristön kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvien ulottuvuuksien hallintaa edellytetään yhä selkeämmin kaikilta eri tason johtajilta.
- Johtajien osaamisessa korostuvat eri ammattialoihin liittyvän tiedon lisäksi myös **henkilöstön johtamiseen, motivointiin ja sitouttamiseen, palautteenantoon ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyvät taidot**.
- Johtajien pitäisi hallita **vuorovaikutukseen** perustuva valmentava johtaminen, jossa he toimivat pääasiallisesti työntekijöiden motivoinnin ja keskustelun mahdollistajana.
- Kehittämiseen liittyvää johtamisosaaminen.
- Johtajat tarvitsevat valmiuksia sekä **linja- että verkostojohtamiseen, muutosjohtamiseen, tiedolla johtamiseen sekä asiakasorientoituneeseen osaamista ja toimijoita yhteensovittavaan johtamiseen** niin, että asiakas saa tarvitsemansa avun sujuvasti ja eheänä palvelukokonaisuutena.

Lähde: Laulainen, Zitting & Niiranen 2020. [978-952-359-022-9.pdf \(tuni.fi\)](#)

Heinonen, Ikonen, Kaivosoja & Reina 2018. [Word taittopohja suomi-ruotsi 06112017 \(valtioneuvosto.fi\)](#)

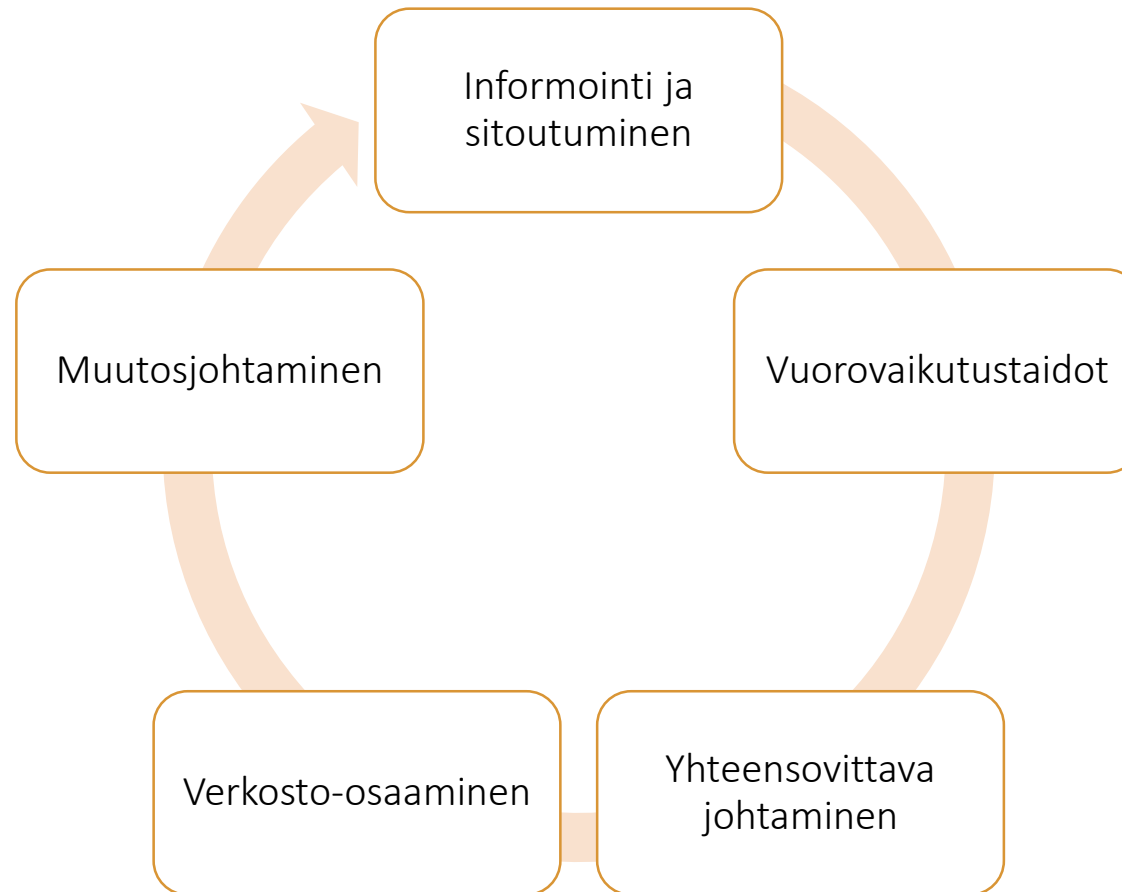

Kyselyn tausta ja tarkoitus

- Kysely perustuu yhteentoimivuus ja monialaisuus- työpaketin projektiin 1.1 (monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöönotto perhekeskusverkostossa), jossa toimenpiteenä 1.1.9 on henkilöstön ja johdon osaamistarpeiden tunnistaminen monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöön ottamiseksi
- Forms -kysely lähetetty Pohjois-Savon perhekeskusyhdyshenkilöille
  - Yhdyshenkilöt ovat sivistystoimen, terveydenhuollon ja sosiaalialan ammattilaisia
- Vastaukset saatu 17 kunnan perhekeskusyhdyshenkilöiltä
- Kysely toteutettu 1/2021

Johdon osaamistarpeet

Esimiesten ja johdon osaamistarpeet

Informointi ja sitoutuminen

- Perehtyminen mallin käyttöönottoon ja siihen liittyviin vaiheisiin
- Perhekeskusverkoston tunnistaminen ja määrittäminen
- Käyttöönoton vastuuhenkilöiden määrittäminen
- Sujuva tiedottaminen
  - "Kykyä saattaa malli tietoisuuteen riittävän selvästi, mihin mallilla pyritään, miksi on tärkeää tai toisin velvoite tehdä yhteistyötä"
- Henkilöstön ja johdon sitoutuminen monitoimijaisen yhteistyömallin käyttöönottoon

Vuorovaikutustaidot

- Aktiivinen vuoropuhelu henkilöstön kanssa
- Henkilöstön osallistamisen ja osaamisen vahvistaminen
- Tiedottamista ja muistuttamista mallin käyttöönotosta

Esimiesten ja johdon osaamistarpeet

Yhteensovittava johtaminen

- Kokonais kuvan hahmottaminen eri toimijoiden välisellä keskustelulla
- Eri hallinnonalojen esimiesten ja johdon yhteinen näkemys ja suunnitelma mallin käyttöönotosta perhekeskusverkostossa ➡ yhdessä sovitut käytännöt ja rakenteet
  - Tavoitteiden ja päämäärän kirkastaminen
- Vastualueiden selkeä jakaminen
- Yhteinen toimintatapa mallin juurruttamisessa käytäntöön

Verkosto- ja muutososaaminen

- Ennakkoluuloton nykyisten toimintatapojen tarkastelu
- Kehittämismyönteisyys
- Resurssointi ja muutosta tukevien päätösten tekeminen
- Organisoitaitaito
- Verkostotyön hyödyn ymmärtäminen perheen hyvinvoinnin kannalta
- Aikaa kehittämistyölle

Lähteet

- Laulainen S, Zitting J & Niiranen V. 2020. Uudistuva sosiaali- ja terveysala. Henkilöstön ja johtajien osaamistarpeet integroituissa palveluissa. Saatavissa: [978-952-359-022-9.pdf \(tuni.fi\)](#)
- Heinonen O-P, Ikonen A-K, Kaivosoja M & Reina T. 2018. Yhdyspinnat yhteiseksi mahdollisuudeksi. Selvitys lapsi-, nuoriso- ja perhepalveluiden toteuttamiseen liittyvistä yhdyspinnoista muuttuvassa toimintaympäristössä. Saatavissa: [Word taittopohja suomi-ruotsi 06112017 \(valtioneuvosto.fi\)](#)

**TYÖNJAKO
IMPLEMENTOINTIPROSESSISSA
– MITEN MAHDOLLISTAA
KESKIJOHDON NÄYTTÖÖN
PERUSTUVA VANHEMMUUDEN
TUKI**

**Itlan kehityspäällikkö
Petra Kouvonon**

NOMAD –KYSELY IMPLEMENTOINNIN SEURANNAN TUEKSI

Itlan kehityspäällikkö Petra
Kouvonen

KESKUSTELUA

YHTEENVETO JA PÄIVÄN PÄÄTÖS

ILOA PÄIVÄÄNNE!!